

บทที่ 1 บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

จังหวัดราชบุรีตั้งอยู่ในภาคกลางด้านทิศตะวันตกในแนวเทือกเขาตะนาวศรี โอบล้อมไปด้วยขุนเขาที่สวยงาม อุดมด้วยป่าดิบ ป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรัง และป่าไผ่ มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ ได้แก่ แม่น้ำแม่กลอง แม่น้ำแควอ้อม และ แม่น้ำภาษี ทำให้มีสถานที่ท่องเที่ยวมากมาย ทั้งน้ำตก ภูเขา ประกอบกับความเก่าแก่และประวัติที่ยาวนาน เป็นเมืองที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม มีทั้งโบราณสถาน โบราณวัตถุ ทัศนกรรมพื้นบ้านที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นที่มีความสวยงามประณีต และยังมีอาหารหลากหลายเชื้อชาติ ทั้งอาหารพื้นบ้าน ร้านขายของฝาก และสถานที่ท่องเที่ยว ที่มีให้เลือกสรรมากมาย ทำให้นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางมาท่องเที่ยว ข้อมูลจากกรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดราชบุรี (2557) พบว่า มีจำนวนนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรีในปี 2556 จำนวน 1,279,301 คน ส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 1,237,566 คน และนักท่องเที่ยวต่างชาติ จำนวน 41,735 คน พักค้างคืนเฉลี่ย 2.07 วัน ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 929.58 บาทต่อคนต่อวัน รายได้จากการท่องเที่ยวมีมูลค่ารวม 1,731.06 ล้านบาท ด้วยความอุดมสมบูรณ์ของธรรมชาติ และระยะทางที่ไม่ไกลจากกรุงเทพมหานคร โดยอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 100 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางประมาณ 2 ชั่วโมง นอกจากนี้ จังหวัดราชบุรีมีจุดเด่นในด้านศิลปะ ประเพณี วัฒนธรรม ตลอดจน ความสัมพันธ์ด้านชนเผ่า ซึ่งประกอบด้วยเชื้อสาย 8 ชนเผ่าอยู่ในระดับที่ดีมีความหลากหลายทางศิลปวัฒนธรรม จึงเป็นทุนทางสังคมที่จะส่งเสริมการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว อีกทั้งจังหวัดราชบุรีมีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวที่สำคัญ คือ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และวิถีชีวิตชุมชน โดยมีการพัฒนาการท่องเที่ยวในฤดูหนาวบริเวณอำเภอสวนผึ้งและอำเภอบ้านคา จนเป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยว ส่งผลให้จังหวัดราชบุรีได้รับความนิยมในกลุ่มนักท่องเที่ยวมากขึ้น มีนักท่องเที่ยวและมีรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2553-2556 อันเป็นแนวโน้มที่ดีของการท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี (กลุ่มงานข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานจังหวัดราชบุรี. 2557)

ในปี 2558 ประเทศไทยกำลังจะก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน การเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยว ซึ่งรวมถึงธุรกิจท่องเที่ยวและบริการที่เกี่ยวข้องภายใต้กรอบอาเซียนมีแนวโน้มการแข่งขันของเพื่อนบ้านในกลุ่มอาเซียนเพิ่มมากขึ้น ปริมาณนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยในปี 2556 มีมากกว่า 26 ล้านคน มีอัตราการเติบโตถึงร้อยละ 18.76 และเป็นนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคอาเซียน คิดเป็นร้อยละ 27.43 จำนวนนักท่องเที่ยวจากประเทศอาเซียนที่ให้ ความนิยมนมาท่องเที่ยวในประเทศไทยมากที่สุด คือ มาเลเซีย ลาว และ สิงคโปร์ ตามลำดับ (กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. 2557) ผู้ประกอบการไทยควรเร่งปรับตัวโดยใช้ประโยชน์จากการเป็นอาเซียนปรักกลยุทธ์ทางธุรกิจเพื่อเพิ่มส่วนแบ่งตลาด หนึ่งในกลยุทธ์ที่สำคัญคือ เทคโนโลยี ผู้ประกอบการควรนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาสนับสนุนข้อมูลการท่องเที่ยวมากขึ้น มีการพัฒนาด้านแอปพลิเคชัน รวมทั้งเว็บไซต์ เพื่อให้ข้อมูลแก่นักท่องเที่ยว (ณิชาพันธ์ เอี่ยมเพชร. 2557)

ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในศตวรรษที่ 21 คือ การนำเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาช่วยอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว เช่น Google Glass ที่ใช้เทคโนโลยีที่ช่วยให้นักท่องเที่ยวรู้จักสถานที่ที่ต้องการไปโดยไม่ต้องมีคูปองเทคโนโลยีที่ช่วยในการแปลภาษาทำให้สื่อสารกันได้ง่ายขึ้น เป็นต้น (ไศรยา หอมชื่น. 2557)

ปัจจุบันการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวและแหล่งสันตนาการ ที่พัก ร้านอาหาร และแหล่งขายของฝาก ในจังหวัดราชบุรีมีหลากหลายรูปแบบ เช่น เว็บไซต์ หนังสือ เอกสารหรือใบปลิวต่างๆ เป็นต้น แต่ยังไม่มีการพัฒนาแอปพลิเคชันที่ให้ข้อมูลการท่องเที่ยวของจังหวัดราชบุรี ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาและพัฒนากระบวนการท่องเที่ยวแบบครบวงจรในจังหวัดราชบุรีผ่านสมาร์ทโฟน เพื่อนำเสนอการท่องเที่ยวในจังหวัดราชบุรีผ่านแอปพลิเคชันบนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ ซึ่งแอปพลิเคชันสามารถแสดงข้อมูลและอำนวยความสะดวกในการค้นหาเส้นทาง ที่พัก และสถานที่ท่องเที่ยวแบบครบวงจร และสามารถนำทางการท่องเที่ยวโดยแสดงแผนที่ Google Map เพื่อนำทางนักท่องเที่ยวให้สามารถเดินทางไปยังสถานที่ต่างๆ ได้ตามต้องการ โดยมีระบบฐานข้อมูลที่รวบรวมข้อมูลการท่องเที่ยวอย่างครบวงจร ได้แก่ ที่พัก สถานที่ท่องเที่ยวและแหล่งสันตนาการ ร้านอาหาร แหล่งขายของฝาก และ ข่าวสารและกิจกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งผู้ดูแลระบบสามารถบริหารจัดการข้อมูลเหล่านี้ผ่านเว็บไซต์ นอกจากนี้แอปพลิเคชันสามารถแสดงทักษะการใช้ภาษาเบื้องต้นในกลุ่มท่องเที่ยวของแต่ละกลุ่มประเทศในประชาคมอาเซียน เพื่อเตรียมพร้อมการท่องเที่ยวของจังหวัดราชบุรีเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดราชบุรี
2. เพื่อออกแบบและพัฒนาระบบนำทางการท่องเที่ยวของจังหวัดราชบุรีบนสมาร์ทโฟนและระบบฐานข้อมูล
3. เพื่อประเมินประสิทธิภาพของระบบนำทางการท่องเที่ยวของจังหวัดราชบุรีบนสมาร์ทโฟน

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การทำงานของระบบนำทางการท่องเที่ยวของจังหวัดราชบุรี แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนของแอปพลิเคชันทำงานบนโทรศัพท์สมาร์ทโฟน และส่วนของระบบฐานข้อมูลทำงานบนเว็บไซต์ ซึ่งทั้ง 2 ส่วนมีขอบเขตการทำงาน ดังนี้

1.1 ส่วนของแอปพลิเคชัน

- 1) สามารถค้นหาที่พักในจังหวัดราชบุรีด้วย ชื่อ/ช่วง ราคา โดยแสดงข้อมูลการท่องเที่ยวแบบครบวงจร ได้แก่ สถานที่ท่องเที่ยวและแหล่งสันตนาการ ร้านอาหาร แหล่งซื้อของฝาก บริเวณโดยรอบที่พัก

- 2) สามารถค้นหาสถานที่ท่องเที่ยวและแหล่งสันตนาการในจังหวัดราชบุรี โดยค้นหาด้วยชื่อสถานที่ท่องเที่ยว/อำเภอ
- 3) สามารถค้นหาร้านอาหารในจังหวัดราชบุรีโดยรายการอาหาร
- 4) สามารถค้นหาแหล่งซื้อของฝากในจังหวัดราชบุรี
- 5) สามารถแสดงแผนที่การเดินทางจากจุดเริ่มต้นที่เดินทางไปยังที่พักที่ต้องการในจังหวัดราชบุรีผ่าน Google Map
- 6) สามารถแสดงแผนที่การเดินทางจากจุดเริ่มต้นที่เดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวที่ต้องการในจังหวัดราชบุรีผ่าน Google Map
- 7) สามารถอัปเดตข่าวสารและกิจกรรมการท่องเที่ยว
- 8) สามารถแสดงข้อมูลให้กับผู้ใช้งานในการฝึกทักษะด้านภาษา คำอ่าน พร้อมทั้งการออกเสียงเบื้องต้นเกี่ยวกับคำศัพท์ในกลุ่มท่องเที่ยว หมวดการตกท้าย การนับเลข และ สิ่งอำนวยความสะดวก
- 9) สามารถถ่ายภาพคำภาษาอังกฤษในกลุ่มท่องเที่ยวจากกล้องมือถือสมาร์ทโฟนแล้วแสดงคำอ่านและเสียงของคำศัพท์แต่ละหมวดหมู่ได้
- 10) สามารถค้นหาคำศัพท์ที่ต้องการสำหรับกลุ่มท่องเที่ยว โดยค้นหาคำเป็นภาษาอังกฤษ

1.2 ส่วนของระบบฐานข้อมูล

- 1) สามารถจัดการข้อมูล แหล่งท่องเที่ยวและแหล่งสันตนาการ ที่พัก ร้านอาหาร แหล่งซื้อของฝาก และการเดินทาง
- 2) สามารถจัดการข้อมูลข่าวสารและกิจกรรมการท่องเที่ยวในจังหวัดราชบุรี

2. ขอบเขตด้านประชากร/กลุ่มเป้าหมาย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยประยุกต์ (Applied Research) ระบบนำทางการท่องเที่ยวแบบครบวงจรในจังหวัดราชบุรีผ่านสมาร์ทโฟน เพื่อการบริหารและส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดราชบุรี โดยดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ดังนี้

2.1 การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เป็นการสัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึกด้านนโยบาย การบริหารจัดการ การส่งเสริมการท่องเที่ยว ฯลฯ และการสนทนากลุ่ม (Focus group) จากผู้เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยว ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรของการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดราชบุรี ประชาชนในจังหวัดราชบุรี รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิและนักวิจัยในโครงการ โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 คน ซึ่งเป็นการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) รวบรวมข้อมูลที่ได้และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยใช้โปรแกรมประมวลผลทางสถิติ

2.2 การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เป็นการประสิทธิภาพของระบบนำทางการท่องเที่ยวของจังหวัดราชบุรีบนสมาร์ทโฟน ด้วยแบบสอบถามความพึงพอใจ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน และ ผู้ใช้ระบบ/นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวจังหวัด

ราชบุรีที่อาสาสมัครด้วยความเต็มใจ จำนวน 106 คน โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ตุลาคม 2557 – มีนาคม 2559

ข้อจำกัด

ระบบนำทางการท่องเที่ยวแบบครบวงจรในจังหวัดราชบุรีผ่านสมาร์ทโฟน สามารถใช้งานผ่านสมาร์ทโฟนบนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์เท่านั้น

สมมติฐานการวิจัย

ผู้ใช้ระบบ/นักท่องเที่ยวไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 มีความพึงพอใจในภาพรวมต่อประสิทธิภาพของระบบนำทางการท่องเที่ยวของจังหวัดราชบุรี ไม่ต่ำกว่าระดับมาก

คำจำกัดความที่ใช้ในงานวิจัย

ระบบนำทางการท่องเที่ยวของจังหวัดราชบุรี หมายถึง แอปพลิเคชันที่นำทางการท่องเที่ยวในจังหวัดราชบุรี โดยแสดงข้อมูลเกี่ยวกับ สถานที่ท่องเที่ยวและแหล่งสันตนาการ ร้านอาหาร แหล่งซื้อของฝาก ภายในจังหวัดราชบุรี ซึ่งใช้งานบนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์

สถานที่ท่องเที่ยวและแหล่งสันตนาการ หมายถึง สถานที่เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ หรือสถานที่ที่มีการเล่นสนุกสนานเพื่อความเพลิดเพลินในจังหวัดราชบุรี ซึ่งอาจเป็นสถานที่พักผ่อนตามธรรมชาติหรือเกิดจากมนุษย์สร้างขึ้น

แหล่งซื้อของฝาก หมายถึง แหล่งที่ขายสินค้าพื้นเมือง ของที่ระลึก สินค้าโอท็อป ในจังหวัดราชบุรี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้แอปพลิเคชันนำทางการท่องเที่ยวที่แสดงข้อมูล ที่พัก สถานที่ท่องเที่ยวและแหล่งสันตนาการ ร้านอาหาร แหล่งขายของฝาก และ ข่าวสารและกิจกรรมการท่องเที่ยว แบบครบวงจรในจังหวัดราชบุรี
2. ได้ระบบฐานข้อมูลที่รวบรวมข้อมูลการท่องเที่ยวในจังหวัดราชบุรี
3. ได้เครื่องมือที่สนับสนุนการท่องเที่ยวในจังหวัดราชบุรี เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน